

PERSPEKTYWY

00-950 Warszawa
ul. Nowy Świat Nr 58

Nr 50 z dn. 1.1.12.87

Opera

„Bramy raju”

Na inaugurację sezonu 1987/88 warszawski Teatr Wielki przygotował prapremierę „Bramy raj” Joanny Bruzdowicz, której libretto (pióra kompozytorki i Jerzego Lisowskiego) oparte jest na opowieści Jerzego Andrzejewskiego.

Joanna Bruzdowicz, znana już publiczności ze swej opery „Trojanki”, od kilku lat figurującej na afiszu Teatru Wielkiego, oraz z koncertów Warszawskiej Jesieni, ma w dorobku kilkadziesiąt utworów wykonywanych na całym świecie – dzieł orkiestrowych, muzyki filmowej i teatralnej, elektronicznej.

„Bramy raj” są kolejnym operowym dziełem kompozytorki. Debiutowała w tym gatunku w 1972 roku „Koloniją karłą” według Kafki, której premierę przygotowano w Tours, we Francji. W 1973 w paryskim Théâtre Gérard Philipe wystawiono po raz pierwszy „Trojanki” według Eurypidesa, w 1976 w Brukseli – balet „Mały książę” według Saint-Exupéry’ego. Jak więc widać, inspirowanie kompozytorkę wielka literatura.

Opery Joanny Bruzdowicz mają pewne wspólne cechy: są utworami niezbyt długimi (trwają sześćdziesiąt do osiemdziesięciu minut), wykonywanymi przez kilkoro solistów i aktorów oraz niewielkie zespoły muzyków. Nie są dziełami operowymi w tradycyjnym rozumieniu. Również w „Bramach raj” są partie śpiewane i mówione, a i sam śpiew jest bardzo zróżnicowany: bywa szeptem, krzykiem, rodzajem melorecytacji; niektóre fragmenty mają głęboko emocjonalną melodykę.

Libretto zachowuje wartości prozy Andrzejewskiego, całość ma zaś charakter moralitetu, w którym temat średnio-wiecznej krucjaty dziecięcej do Ziemi Świętej staje się pretekstem do ukazania odwiecznego konfliktu między dobrem a złem, zamysłem a czynem; nadużyć wypaczających wiarę, ufność, szlachetność. Wyreżyserował „Bramy raj” w warszawskim Teatrze Wielkim Marek Grzesiński, scenografia jest dziełem Wiesława Olki, kierownictwo muzyczne sprawuje Agnieszka Kreiner.

ALEKSANDER ROWIŃSKI

„Bramy raj” – opera moralitet. Oto jedna ze scen.

Fot. Jarosław Bednarczyk

